

Svend Haugaard (RV):

Det er rigtigt, som det er sagt, at den ny folkeskolelov har været længe undervejs, og lad mig da til indledning sige, at det nu er på tide, den bliver vedtaget.

Ændringen har sit udgangspunkt i 9-punktsprogrammet fra 1969 og deraf følgende forlængelse af undervisningspligten i 1972. Det er på tide, at vi får en langtidsløsning, så usikkerheden i skolen kan forsvinde og skolen få den arbejdsro, som den mest af alt har behov for.

Jeg tør love det radikale venstres medvirken til et hurtigt resultat.

Jeg synes, det er vældig fornuftigt, at venstre regeringens forslag har lagt sig så nær på hr. Heinesens forslag, og at den nuværende regering er parat til at benytte venstres forslag som grundlag; det lover godt for et samarbejde. Hermed er også sikret, at det stort set bliver de principper, som nu har været drøftet og har haft god tid til at blive drøftet i befolkningen og i skolekredse, som bliver grundlaget for den behandling, der skal foregå i udvalget.

Med hensyn til formålsparagraffen er rammen nok mindre vigtig end det indhold, man skal fylde rammen ud med. Vi ser gerne en enkel og klar formulering uden en hel masse fyld, som alligevel ikke rigtig kan bære, og vi ser gerne, at ordet kundskaber indgår i stedet for ordet viden.

Vi er i øvrigt forhandlingsvillige med hensyn til den endelige udformning. Vi synes, at oplægget, som det ligger her, er værd at forhandle om.

Principielt er vi enige i den udelte skole, men det skal på den anden side også være en udfordring til alle; det gælder både dem, der har det lettest med de boglige evner, og i lige så høj grad dem, der klarer sig bedst med de praktiske. Der tales jo i disse tider en del om elitebørn og deres problemer, og det bør man nok gøre lidt stilfærdigt, men vi må naturligvis erkende, at der er forskel på evner, ikke blot, som nogen synes at mene, på økonomiske vilkår. Skolen bør kunne give den enkelte elev en udfordring, der svarer til dennes lyst og evner, og vel at mærke med ligeværdighed for boglige og praktiske evner.

Vi vil derfor gerne drøfte, hvordan vi kan tilgodese denne ligeværdighed for boglige og praktiske evner og gøre det i form af udvi-

dede kursustilbud. Vi skal herunder være meget forsigtige med, at vi ikke bliver tilbøjelige til at give skolen et for intellektuelt præg, men i høj grad tager hensyn til de praktiske evner, som mange af børnene har, der ikke altid har de boglige.

Skal det lykkes at opnå ligeværdighed mellem boglige og praktiske evner, er det afgørende, at der findes faglærere med tilstrækkelig faglig dygtighed, og med al respekt for seminarieuddannelsen er den ikke tilstrækkelig garanti for, at dette altid er tilfældet; vi hilser derfor med glæde, at forslaget åbner mulighed for, at lærere med anden uddannelse kan få lov til at undervise.

I samme forbindelse skal det siges, at det nok er på tide, at vi ser at finde ud af, hvor det 10. skoleår egentlig hører hjemme. Vi har ikke fået løst problemet: afgang-skole — overgang-erhvervsliv.

Jeg vil gerne understrege, at vi ikke skal være bange for at give en udfordring eller at kalde på den personlige indsats og det personlige ansvar. Det er nu engang sådan, at evner og karakter trænes også ved at blive brugt. Men det er også afgørende, at man ikke presser nogen i en retning, som evnerne ikke svarer til, men at eleverne derimod får en mulighed for at kunne hævde sig på de områder, hvor deres evner findes.

Det radikale venstre lægger stærk vægt på de alternative muligheder og peger her især på efterskolen, men også på muligheden for delvist eller helt erhvervsarbejde til udfyldelse af sidste års undervisningspligt. Det kan være meget afgørende for enkelte børn, at de får en chance for at skifte miljø. Det er afgørende for den enkelte elev og kan også være det for skolen.

Der kan måske være grund til at spørge i den forbindelse, om der er samarbejde nok mellem folkeskolen på den ene side og de andre alternative muligheder på den anden. Jeg tænker også her på forbindelsen til en livslang uddannelse.

Jeg vil også gerne lægge vægt på, at det er lysten, der driver værket. Hvis det ikke har været muligt at skabe lyst i de første 9 år, er der ingen værdi i, at man i den voksne alder søger at forlænge pligten; dermed være sagt, at vi afgjort ikke er tilhængere af nogen pligtforlængelse.

I spørgsmålet om karakterer eller afgangsbetegnelse kan man måske nok i hvert tilfælde i